

OILA, MAKTAB VA MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI O'RTASIDAGI HAMKORLIK

Karaxojaeva Kimyoxon Abdulbarxonovna

Kosonsoy tuman MTBga qarashli

7-sonli Davlat Maktabgacha Ta'lim tashkiloti metodisti

Annotatsiya. *Ushbu maqolada oila, maktab va maktabgacha ta'lim tashkiloti o'rtasidagi hamkorlikni takomillashtirish mazmuni muhokama qilinadi.*

Tayanch iboralar: *shaxs sifati, xarakteri, aql-zakovati, mehnatsevar, iymonli bola, yetuk avlod namunasi, barqaror bolalar, izchil faoliyat, yosh avlod.*

KIRISH

Inson eng avvalo oila bag'rida ulg'ayib, shaxs sifatida shakllanadi. Oilaviy tarbiya, ma'naviy-axloqiy fazilatlar keyinchalik odamlar orasida – mahallada, ta'lim muassasalarida sayqallanadi. Shunday ekan, yurtimiz va xalqimiz ertangi kunini, jahon hamjamiyatidagi obro'-e'tiborini belgilaydigan yetuk avlodni voyaga yetkazishdek ulug' vazifani "Oila-mahalla-ta'lim" tashkiloti hamkorligisiz hal etib bo'lmaydi, desak, mubolag'a bo'lmaydi. Har tomonlama yetuk, komil insonni tarbiyalash jamiyatimiz oldida turgan asosiy masalalardan biri bo'lib qoladi. Bugungi kunda amalga oshirilayotgan muhim ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy o'zgarishlar yoshlar ongiga ta'sir etmay qolishi mumkin emas. Shu munosabat bilan Vazirlar Mahkamasining 2012-yil 19-iyundagi "Oila – yetuk avlod tarbiyasida" qarori qabul qilindi.

"Muassasa va fuqarolarning ta'lim muassasalari bilan hamkorligini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qaror qabul qilinib, hayotga tatbiq etilmoqda. Binobarin, mazkur hujjat asosida Xalq ta'limi vazirligi huzurida "Oila – mahalla – ta'lim tashkiloti" hamkorlik jamoat kengashi tashkil etildi. O'zbekiston Respublikasi Ta'lim vazirligi, Qozog'iston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi, Toshkent shahar va viloyatlar xalq ta'limi boshqarmalari, shuningdek, xalq ta'limi muassasalari faoliyatini metodik ta'minlash va tashkil etish tuman (shahar) bo'limlari; umumta'lim maktablari huzurida mahalliy jamoatchilik kengashlari izchil ish olib bormoqda.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Bolaning qanday shaxs bo'lib ulg'ayishi ota-ona va atrof-muhit ta'siriga bog'liq. Farzandlar tarbiyasida ularning yoshligi, ma'naviyati va tushunchasi, xulq-atvoriga alohida e'tibor qaratish lozim. Yosh avlodni ma'naviy-axloqiy,

madaniy-ma'rifiy jihatdan yetuk insonlar etib tarbiyalash ishlari eng avvalo oiladan boshlanadi. Bu borada yetuk avlodni voyaga yetkazishda ot-onalar, mahalla, ta'lim muassasalari hamkorligi muhim ahamiyatga ega. Xususan, mazkur hamkorlikning amalga oshirilishi o'smirlar o'rtasida ehtiyotsizlik, tartibsizlik, jinoyatchilik va shu kabi maishiy tartibsizliklarning oldini olishda muhim tarbiyaviy vosita bo'lmoqda. Yurtboshimiz o'z ma'ruzalarida "Odobli, bilimli va zukko, mehnatsevar, iymon-e'tiqodli farzand nafaqat ot-onaning, balki butun jamiyatning eng katta boyligi" ekanligini alohida ta'kidladilar. Ana shu talabdan kelib chiqib, mamlakatimizda pokiza, jismonan sog'lom, bilimli, intellektual, barkamol avlodning o'ziga xos kasb-hunar va kasb-hunarga ega bo'lgan avlodi barpo etildi. Shuning uchun ham mamlakatimizda maktabgacha ta'lim uzluksiz ta'lim tizimining ajralmas manbasiga, ta'bir joiz bo'lsa, uning debochasiga aylandi.

NATIJALAR

Shu ma'noda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2017-2021-yillarda maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori matbuotda e'lon qilindi, faoliyatini yangi bosqichga olib chiqish, sohani bugungi kun talablari darajasida modernizatsiya qilishga xizmat qilishi shubhasiz.

Albatta, bu masalaga e'tibor kecha yoki bugun paydo bo'lgani yo'q. O'tmishga nazar tashlaydigan bo'lsak, istiqlolning 25 yillik davrida Birinchi Prezidentimiz Islom Karimov rahnamoligida mamlakatimizda ta'lim sohasini tubdan isloh qilish borasida muhim qadamlar amalga oshirilib, hech qaysi davlatda mavjud bo'lmagan uzluksiz ta'lim tizimi shakllantirildi. Ya'ni, yosh avlodning maktabgacha ta'lim muassasalaridan tortib oliy ta'limgacha uzluksiz ta'lim-tarbiya olishi, kasb-hunar o'rganishi uchun shart-sharoit yaratish davlat siyosatining barqaror yo'nalishiga aylandi. Shu munosabat bilan, xususan, maktabgacha ta'lim muassasalari tizimini rivojlantirish, bolalarni maktabgacha ta'lim muassasalariga jalb etish, ularni maktabga tayyorlash masalalariga ta'lim sohasidagi davlat siyosatining barqaror vazifalaridan biri sifatida qaratildi. Mamlakatimizda yetuk avlodni tarbiyalash uchun, eng avvalo, qulay tashkiliy-huquqiy sharoitlar yaratilgan. Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev bu boradagi islohotlarni izchil davom ettirib, maktabgacha ta'lim muassasalari tarmog'ini bugungi davr talab va me'yorlari asosida, ularni rekonstruksiya qilish va modernizatsiya qilishga qaratilayotgan e'tibor nuqtai nazaridan rivojlantirmoqda. Bu esa kelajagimiz egalari o'zlarining buyuk ajdodlariga munosib vorislar bo'lib voyaga yetishini ta'minlashni ko'zda tutadi.

Jumladan, davlatimiz rahbari qarori bilan tasdiqlangan 2017-2021-yillarda maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish dasturida keng ko'lami strategik maqsadlar va muhim vazifalar belgilab berilgani muhim ahamiyat kasb etadi.

MUHOKAMA

Yosh avlod tarbiyasi bilan shug'ullanayotganlar, oilada – ota-onalar, mahallada – kundalik turmush va keng jamoatchilik, ta'lim tashkilotida – o'qituvchi va murabbiylar kelajak avlod kamoloti, o'g'il-qizlarimiz uchun mas'uldir. Buyuk ajdodlarimizdek dono bo'lish yo'lida tarbiyaviy ishlarni hamkorlikda olib borish hamisha ijobiy natija bergan. Mazkur tadbirlarni tizimli amalga oshirish va muvofiqlashtirish zarurligi joriy ta'lim jarayoniga mas'ul vazirlik, tashkilot va idoralarga taqdim etilib dolzarb vazifalarni belgilamoqda.

Ota-onalar bilan hamkorlik:

Bolaning har tomonlama rivojlanishini ta'minlash maqsadida maktabgacha ta'lim tashkiloti ota-onalar bilan hamkorlikning quyidagi shakllarini tashkil qilishi mumkin:

- maktabgacha ta'limni tashkil etish bo'yicha ota-onalarning fikrlarini hisobga olish;

- ota-onalarni erta rivojlanish masalalari bo'yicha o'qitish;

- ota-onalarni o'quv jarayonida faol ishtirok etishga taklif qilish;

- ota-onalarning muassasa hayotida ishtirok etish tashabbuslarini kuchaytirish.

XULOSA

Har bir xalq o'z kelajagini yoshlari timsolida quradi. Shu bois mamlakatimizda istiqloq yillarida yosh avlod o'rtasida sog'lom turmush tarzini qaror toptirish, ularni turli zararli ta'sirlardan asrash, pirovardida yetuk inson etib tarbiyalashga qaratilgan chora-tadbirlar izchil amalga oshirilmoqda. Yoshlarimizning ma'naviy dunyosini yuksaltirish, ularni milliy va umuminsoniy qadriyatlar ruhida tarbiyalash eng muhim vazifalardan biri sifatida qaralmoqda. Bugungi murakkab sharoitda milliy hamjihatligimiz, boqiy iste'dodlarimizga hujumlar, ularning ongi va qalbini egallashga qaratilgan g'arazli intilishlar tobora kuchayib, har birimizdan ogoh va ogoh bo'lishni taqozo etmoqda.

ADABIYOTLAR:

1. L.R.Mirjalolova T. moduli mavzusini tanlash: Iste'dod, 2018. – 223 b.

2. Ksendzova, GF Maktabgacha, ta'lim tizimini modernizatsiya qilishning psixologik-pedagogik usullari / GF Ksendzova // Yakutsk IPKRO nashriyoti, 2006 - S 146148

3. M. Usmonova. Talabaga qaratilgan pedagogik texnologiyalar. Ta'lim texnologiyalari. 2016 yil. 4-o'g'il.

4. M.Usmonova. Pedagogik jarayon loyihasi – boshlang'ich ta'lim va jismoniy tarbiya fanida dars samaradorligini ta'minlash, sifat va samaradorlikni oshirish vositasi sifatida: muammo va yechimlar. Ommaviy ilmiy konferensiya. Toshkent. 2017 yil 25 may

5. Norqo'ziyeva, M. (2020). Talabalarning kasbiy barqarorligini shakllantirishda ta'lim texnologiyasining roli. JSPI ilmiy nashrlar arxivi.

6. OLIY TA'LIM MUASSASALARI PEDAGOGLARCHILIK, IJODIY KO'NATLARNI RIVOJLANTIRISH, MAZMUNI. G. Xasanova - Ta'lim fanlari bo'yicha akademik tadqiqotlar, 2021 Iqtibos: 17 O'xshash maqolalar Maqolaning barcha versiyalari (3)

7. Hasanova, G. I. K. (2021). BOLAGA YUNALTIRILGAN TA'LIM AMALGA OSHIRISHNA TARBYACHINING KASBII COMPETENSIYANISING ACADEMY. Ta'lim fanlari bo'yicha akademik tadqiqotlar, 2(9), 1051-1056.